

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

VEJ nr 9609 af 10/07/2025 (Gældende)

Vejledning om beregningerne bag den nationale fordelingsmodel for læger i det almenmedicinske tilbud

Ministerium: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Journalnummer: Indenrigs- og Sundhedsmin, j.nr. 2025-6146

Vejledning om beregningerne bag den nationale fordelingsmodel for læger i det almenmedicinske tilbud

Af Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 975 af 30. juni 2025 om den nationale model for fordeling og styring af lægekapaciteter i det almenmedicinske tilbud fastsættes den nationale fordelingsmodel, som skal understøtte en mere lige geografisk fordeling af læger i det almenmedicinske tilbud, herunder en mere lige arbejdsdeling og mere tid til patienter med størst behov på tværs af klinikker.

Denne vejledning har til formål at beskrive opgørelser og beregninger, som ligger til grund for den nationale fordelingsmodel for læger i det almenmedicinske tilbud.

1. Afgrænsning af borgernes karakteristika

1.1 Indvandrere og efterkommere fra MENAPT-lande

Definitionen af indvandrere og efterkommere følger Danmarks Statistiks definition.

MENAPT-lande omfatter følgende lande: Syrien, Kuwait, Libyen, Saudi-Arabien, Libanon, Somalia, Irak, Qatar, Sudan, Bahrain, Djibouti, Jordan, Algeriet, Forenede Arabiske Emirater, Tunesien, Egypten, Marokko, Iran, Yemen, Mauretanien, Oman, Afghanistan, Palæstina, Gaza, Vestbredden, Østjerusalem, Pakistan og Tyrkiet.

1.2 Midlertidigt eller varigt uden for arbejdsmarkedet

Denne karakteristika opgøres for borgere i den arbejdsdygtige alder, hvilket på nuværende tidspunkt omfatter borgere i alderen 16-67 år, på baggrund af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings forløbsdatabase, DREAM. Aldersafgrænsning justeres i takt med udviklingen i folkepensionsalderen.

En borger opgøres som midlertidigt udenfor arbejdsmarkedet, hvis borgerens dominerende indkomstydelse er fleksjobber, borgere på ledighedsydelse, ikke-arbejdsmarkedssparat kontanthjælpsmodtager, ikke-arbejdsmarkedssparate SHO-ydelsesmodtagere, ikke-arbejdsmarkedssparate uddannelseshjælpsmodtagere, borgere på ressourceforløb, sygedagpengemodtager inkl. jobafklaring eller borgere på revalidering/forrevalidering inden for opgørelsesåret.

En borger opgøres som varigt udenfor arbejdsmarkedet, hvis borgerens dominerende indkomstydelse er efterløn eller førtidspension inden for opgørelsesåret.

1.3 Udvalgte somatiske sygdomme

Udvalgte somatiske sygdomme opgøres som udgangspunkt på baggrund af Dansk Multi Morbiditets Indeks (DMMI), som er et multisygdomsindex, jf. Prior et al. (2016), og sygdomme i Registeret for Udvalgte Kroniske Sygdomme og Svære Psykiske Lidelser (RUKS). Enkelte sygdomme fra det oprindelige DMMI er ekskluderet. Det gælder osteoporose samt grupper, der alene defineres ved receptindløsning på lægemidler mod smertetilstande og allergi. Definitionen og opgørelsesmetoden fra RUKS benyttes, hvis der er overlap mellem sygdomme i RUKS og DMMI.

Antallet af udvalgte somatiske sygdomme opgøres på baggrund af antallet af sygdomsgrupper, som en borger registreres med, jf. tabel 1 i bilag 1. Registreringen foretages ud fra opgørelsesmetoden, som ligeledes fremgår af tabellen.

1.4 Udvalgte psykiske sygdomme

Udvalgte psykiske sygdomme opgøres som udgangspunkt på baggrund af DMMI, som er et multisygdomsindeks, jf. Prior et al. (2016), og sygdomme i Registeret for Udvalgte Kroniske Sygdomme og Svære Psykiske Lidelser (RUKS). Enkelte sygdomme fra det oprindelige DMMI er ekskluderet. Det gælder grupper, der alene defineres ved receptindløsning på antidepressive lægemidler. Definitionen og opgørelsesmetoden fra RUKS benyttes, hvis der er overlap mellem sygdomme i RUKS og DMMI.

Antallet af udvalgte psykiske sygdomme opgøres på baggrund af antallet af sygdomsgrupper, som en borger registreres med, jf. tabel 2 i bilag 2. Registreringen foretages ud fra opgørelsesmetoden, som ligeledes fremgår af tabellen.

2. Estimation af sygdomsvægte for hver karakteristika

2.1 Estimationen

Borgernes sygdomsvægt fastlægges på baggrund af den statistiske sammenhæng mellem borgernes karakteristikum og det samlede bruttohonorar i det almenmedicinske tilbud. Bruttohonoraret opgøres for hver borger i Danmark inden for opgørelsesåret på baggrund af Sygesikringsregisteret. Bruttohonoraret er afgrænset til ydelser i almen praksis, som har behandlingstidspunkt inden for opgørelsesåret, og som er afregnet i dagtid, dvs. mandag-fredag, kl. 8-16. For ydelser afregnet under kronikerhonoraret beregnes en takst under antagelse af, at ydelserne afregnet under kronikerhonoraret har samme ydelsesfordeling som den resterende befolkning plus en årskontrol pr. borger. Regions- og udbudsklinikker ekskluderes fra estimationen.

2.2 Populationsafgrænsning for estimationen

Grundlaget for estimationen af den sygdomsvægt, som associeres med hver karakteristika, baseres på en population bestående af alle gruppe-1 sikrede borgere, som var i live og havde dansk bopælsadresse pr. 1. januar i det seneste år, hvor Sygesikringsregisteret er tilgængeligt og kvalitetssikret for hele kalenderåret. Populationens karakteristika afgrænses på baggrund af data fra samme år som Sygesikringsregisteret, eller det seneste år inden, hvor de relevante datakilder er tilgængelige og kvalitetssikrede.

3. Beregning af middellevetid

Middellevetiden er beregnet som den forventede gennemsnitlige levetid for en 0-årig i sundhedsrådet og kommunen, beregnet ud fra de aldersbetingede dødshyppigheder. Middellevetiden opgøres som et gennemsnit over årlige middellevetidsberegninger over en tiårig periode.

4. Opgørelse over sygdomsvægtede borgere

4.1 Populationsafgrænsning for sygdomsvægtede borgere

Grundlaget for opgørelsen over antallet af sygdomsvægtede borgere er en population bestående af alle gruppe-1 sikrede borgere, som var i live og havde dansk bopælsadresse pr. 1. januar i året på baggrund af CPR-registeret. Hvert borgers karakteristikum opgøres på baggrund af det seneste år, hvor de relevante datakilder er tilgængelige og kvalitetssikrede. Hver gruppe-1 sikret borger i populationen tilknyttes et sundhedsråd og en kommune på baggrund af deres bopæl pr. 1. januar i året på baggrund af CPR-registeret. Hver gruppe-1 sikret borger i populationen tilknyttes det ydernummer, hvor de er tilknyttet pr. 1. januar i året, på baggrund af Sygesikringsregisteret.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet, den 10. juli 2025

LENE BRØNDUM JENSEN

/ Kellie O'Neill

Oversigt over udvalgte somatiske sygdomme samt opgørelsesmetoden

Kategori	Sygdomsgruppe	Definition	Diagnosekode (ICD-10)	Periode (diagnose)	Lægemiddel kode (ATC)	Periode (Lægemiddel)
Kredsløbssystemet	Forhøjet blodtryk	Diagnose og/eller indløsning af recept på antihypertensiva, hvis ikke iskæmisk hjertesygdom eller hjertesvigt (eller nyresygdom: kun diuretika)	DI10-13, DI15	Inden for de seneste 15 år	C02, C03, C04, C07, C08, C09 eksklusiv DC02CA	To gange inden for det seneste år
	Dyslipidæmi	Diagnose og/eller indløsning af recept på lipidsænkende lægemidler hvis ikke iskæmisk hjertesygdom	DE78	Inden for de seneste 2 år	C10	To gange inden for det seneste år
	Iskæmisk hjertesygdom	Diagnose og/eller indløsning af recept på antianginalt lægemiddel	DI20-DI25	Inden for de seneste 15 år	C01DA	To gange inden for det seneste år
	Atrieflimren	Diagnose	DI48	Inden for de seneste 15 år		
	Hjertesvigt	RUKS				
	Perifer arteriel okklusiv sygdom	Diagnose	DI70-74	Inden for de seneste 15 år		
	Slagtilfælde	Diagnose	DI60-64, DI69	Inden for de seneste 15 år		
Endokrine system	Type 1-diabetes	RUKS				
	Type 2-diabetes	RUKS				
	Lidelse i skjoldbruskkirtlen	Diagnose og/eller indløsning af recept på lægemidler til behandling af skjoldbruskkirtlen	DE00-05, DE061-069, DE07	Inden for de seneste 2 år	H03	To gange inden for det seneste år
	Gigt	Diagnose	DE79, DM10	Inden for de seneste 15 år		To gange inden for det seneste år
Lungesystemet	KOL	RUKS				
Gastrointestinalt system	Mavesår/kronisk gastritis	Diagnose	DK221, DK25-28, DK293-295	Inden for de seneste 15 år		
	Kronisk leversygdom	Diagnose	DB16-19, DK70-74, DK766, DI85	Inden for de seneste 15 år		
	Inflammatorisk tarmsygdom	Diagnose	DK50-51	Inden for de seneste 15 år		
	Divertikelsygdom i tarmene	Diagnose	DK57	Inden for de seneste 15 år		
Urogenitalsystemet	Kronisk nyresygdom	Diagnose	DN03, DN11, DN18-19	Inden for de seneste 15 år		
	Prostatlidelse	Diagnose og/eller indløsning af recept på lægemidler til behandling af prostatahyperplasi	DN40	Inden for de seneste 15 år	DC02CA	To gange inden for det seneste år

Muskuloskeletale system	Leddegigt	RUKS				
Hematologisk system	HIV/AIDS	Diagnose	DB20-24	Inden for de seneste 15 år		
	Anemier	Diagnose	D50-53, D55-59, D60-61, D63-64	Inden for de seneste 2 år		
Kræftsygdomme	Kræft	Diagnose	C00-43, C45-97	Inden for de seneste 5 år		
Neurologisk system	Synsproblemer	Diagnose	DH40, DH25, DH54	Inden for de seneste 15 år		
	Høreproblemer	Diagnose	DH90-91, DH931	Inden for de seneste 15 år		
	Migræne	Diagnose og/eller indløsning af recept på et specifikt lægemiddel for migræne	DG43	Inden for de seneste 2 år	N02C	To gange inden for det seneste år
	Epilepsi	Diagnose og indløsning af recept på et lægemiddel specifikt for epilepsi	DG40-42, DG44-47	Inden for de seneste 15 år	N03	To gange inden for det seneste år
	Parkinsons	Diagnose	DG20-22	Inden for de seneste 15 år		
	Multipel sklerose	Diagnose	DG35	Inden for de seneste 15 år		
	Neuropatier	Diagnose	DG50-64	Inden for de seneste 15 år		

Oversigt over udvalgte psykiske sygdomme samt opgørelsesmetoden

Kategori	Sygdomsgruppe	Definition	Diagnosekode (ICD-10)	Periode (diagnose)	Lægemiddel kode (ATC)	Periode (Lægemiddel)
Psykisk sygdom	Humør-, stressrelaterede eller angstlidelser	Diagnose	DF32-34, DF40-48	Inden for de seneste 2 år		
	Alkoholproblemer	Diagnose	DF101-109	Inden for de seneste 2 år		
	Stofmisbrug	Diagnose	DF11-16, DF18-19	Inden for de seneste 2 år		
	Anoreksi eller Bulimi	Diagnose	DF50	Inden for de seneste 2 år		
	Bipolær affektiv lidelse	Diagnose og/eller indløsning af recept på Lithiumsalte	DF30-31	Inden for de seneste 15 år	N05AN	To gange inden for det seneste år
	Skizofreni	RUKS				
	Demens	RUKS				

